

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi
tomi.lindholm@lvm.fi

ASIA: LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI POSTILAIN MUUTTAMISEKSI (LVM/1042/03/2015)

Liikenne- ja viestintäministeriössä on valmisteltu esitys ("luonnos") postilain muuttamisesta. Muutoksen keskeisenä tavoitteena on toimiluvista luopumalla edistää kilpailua. Sanoma Media Finland Oy ("Sanoma") kiittää mahdollisuudesta lausua lakiluonnoksesta ja esittää näkemyksensä seuraavaa:

Postilakimuutoksen keskeiset vaikutukset

Luonnoksen mukainen toimilupamenettelyn korvaaminen ilmoitusmenettelyllä on kannatettava ratkaisu.

Sanoma pitää hyvänä, että sääntelyä kevennetään ja alalletuloesteitä puretaan.

Luonnoksessa on esitetty, että Viestintävirasto voisi määrätä ilmoituksen tehneelle postiyhtiölle ns. yleispalveluvelvoitteen. Lakiluonnoksessa ei ole yksilöity mitkä ovat ne edellytykset, joiden täytyessä yleispalveluvelvoite voidaan asettaa. Velvoitteen määrääminen voi olla postiyritykselle hyvin ennakoimatonta ja se voi nostaa kustannuksia sekä muuttaa toiminnan edellytyksiä merkittäväällä tavalla.

Sanoma esittää, että:

- laissa määriteltäisiin ne kriteerit, joilla yleispalveluvelvoitteen kohtuullisuutta tulisi arvioida.
- yksityiselle postiyritykselle asetettavat yhteiskunnalliset velvoitteiden täyttämistä aiheutuvat kustannukset, kuten yleispalveluvelvoitteen täyttämistä aiheutuvat, tulisi korvata julkisin varoin.

Luonnoksessa esitetään, että ilmoituksen tehneellä postiyrityksellä tulee olla menettelyt osoitteenmuutoksien sekä jakelunkeskityksien käsittelemiseksi. Vaatimukset ovat ymmärrettäviä kuluttajien kannalta. Luonnoksessa vaatimuksen täyttämisen vaatimuksia ei kuitenkaan ole riittävästi arvioitu, mm. tilanteessa jossa jo markkinalle etabloituneella toimijalla ja uudella toimijalla on epäyhteensopivat järjestelmät.

Sanoma esittää, että asia huomioidaan luonnoksen jatkotyöstämisessä.

Laki ei lähtökohtaisesti koske sanoma- ja aikakisulehtijakelua. Luonnoksen 41 a § edellytetään, että postiyritys merkitsee lähetyksensä.

Sanoma katsoo, että lehtien osalta tämä velvoite sopii huonosti yhteen lehtien sähköisten jakelulistojen kanssa.

Luonnoksessa esitetään, että postiyrityksen valvonnan kustannukset perittäisiin yritykseltä itseltään. Tämä tekisi valvovasta viranomaisesta liikelaitosmaisen toimijan,

jolla ei olisi kannustimia tehostaa toimintaansa ja edistää itsesääntelyä sekä ajaa sääntelyn yleistä keventämistä. Ratkaisu olisi myös vastoin Sipilän hallituksen hallitusohjelman periaatetta sääntelyn keventämisestä.

Sanoma esittää, että postiyrityksen valvonnasta aiheutuvat kustannukset katetaan budjettivaroin.

Luonnoksen vaikutusten arviointi on varsin kevyttä. On nähtävissä, että taajaan asutuilla alueilla syntyisi kilpailua kun taas haja-asutus ja harvemmin asutuille alueille kilpailua sen sijaan ei syntyisi. Tämä voi osaltaan johtaa jakelukustannuksien merkittävään nousuun haja-asutusalueilla, joka heijastuisi mahdollisesti alueellisesti korkeampina lehtitilaushintoina ja/tai heikompana jakelupalveluna. Tämä johtaisi osaltaan kansalaisten eriarvoistumiseen asuinpaikkansa perusteella.

Sanoma esittää, että luonnosta täydennetään kattavammalla vaikutusarvioinnilla.

Lehtien jakelukustannukset ovat kasvaneet kohtuuttomiksi ja tasolle, joka vaarantaa mahdollisuudet jatkaa painettujen lehtien julkaisemista tulevaisuudessa. Postilain muutosten jatkovalmistelussa perusoikeusvaikutusten arvioinnissa tulisikin ottaa huomioon elinkeinovapauden ohella myös sananvapauden toteutuminen. Riippumattoman tiedonvälityksen edellytysten turvaaminen kuuluu demokraattiseen yhteiskuntaan.

Helsingissä 2. marraskuuta 2015

Sanoma Media Finland Oy

Marcus Wiklund
Johtaja, yhteiskuntasuhteet